Redacţiunea, Administraţiunea, şi Tipografia:
Braşov, piaţa mare Nr. 30.
Scrisorĭ nefrancate nu se primesc. — Manuscripte nu se retrimet.
INSERATE se primesc la Administraţiune în Braşov şi la următórele Birourĭ de anuncĭurĭ: în Viena: *M. Dukes, Heinrich Schalek, Rudolf Mosse, A. Oppeliks Nachfolger; Anton Oppelik, J. Dannebcr*, în Budapesta: *A. V. Goldbergerg, Eckstein Bernat*; în Bucurescĭ: *Agence Havas*, Succursale de Roumanie; în Hamburg: *Karolyi & Liebmann*.
Preţul inserţiunilor: o seria garmond pe o colónă 6 cr. şi 30cr. timbru pentru o publicare. Publicărĭ mai dese după tarifă şi învoială.
Reclame pe pagina a 3-a o seria 10 cr. séu 30 banĭ.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANUL LVIII.

„Gazeta" iese în fiă-care ḑi.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 12 fl., pe şese lunĭ 6 fl., pe treĭ lunĭ 3 fl.
N-rii de Duminecă 2 fl. pe an.
Pentru România şi străinătate:
Pe un an 40 francĭ, pe şése lunĭ 20 fr., pe treĭ lunĭ 10 fr.
N-rii de Duminecă 8 francĭ.
Se prenumeră la tóte oficiele poştale din întru şi din afară şi la dd. colectorĭ.
Abonamentul pentru Braşov
administraţiunea, piaţa mare, Târgul Inului Nr. 30 etagiu I.: pe un an 10 fl., pe şése lunĭ 5 fl., pe treĭ lunĭ 2 fl. 50 cr. Cu dusul în casă: Pe un an 12 fl., pe 6 lunĭ 6 fl., pe treĭ lunĭ 3 fl. Un esemplar 5 cr. v. a. séu 15 banĭ. Atât abonamentele cât şi inserţiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 247. Braşov, Lunĭ-Marţĭ, 7 (19) Noemvre 1895.

Contra preponderanţei maghiare.

In Viena şi în Agram se ridică aprópe în acelaş timp proteste înfocate în contra preponderanţeĭ unguresci şi în contra îngâmfateĭ politice, ce-o urmăresc guvernanţii din Pesta faţă cu naţiunile nemaghiare şi cu Austria.

Procesul ce s'a făcut studenţilor universitarĭ croaţĭ, implicaţĭ în afacerea cu stégul unguresc, s'a terminat cu condamnarea a 49 de inşĭ la pedepse grele de închisóre dela 6 lunĭ în jos. Cât de mare este ura contra Maghiarilor şi cât de profundă amărăciunea, ce a cuprins inimele tinerimeĭ croate din causa acesteĭ urmărirĭ, s'a putut vedé din purtarea eĭ în decursul procesuluĭ. Intr'atâta au fost spiritele de agitate încât n'au cutezat sĕ admită pe acusaţĭ cum se cerea la publicarea sentinţeĭ, şi în ḑiua acésta au trebuit sĕ se ia mĕsurĭ estra-ordinare de siguranţă, fiind dislocate în clădirea tribunaluluĭ două companiĭ de infanteriă şi mare mulţime de poliţiştĭ.

Deputatul Bianchini a numit, în camera din Viena, acest proces un „proces asiatic, ce pune în uimire totă lumea civilisată" şi a cerut „sĕ se pună odată stavilă preponderanţeĭ maghiare".

Mult mai demonstrativ au formulat acéstă pretensiune în camera austriacă Lueger cu partisanii sĕĭ.

In şedinţa de Sâmbătă deputatul clerical Dipauli şi deputatul antisemit Pattai au făcut câte o propunere de urgenţă relativ la disolvarea consiliuluĭ comunal din Viena, prin care declară acéstă mĕsură de anticonstituţional şi ilegală.

Asupra acestor propunerĭ s'a încins o discusiune lungă şi vehementă. Au vorbit mai mulţĭ miniştri şi corifeĭ parlamentarĭ aprópe din tóte partidele şi în fine luă cuvêntul Dr. Lueger.

Acesta a atacat aşa de vehement guvernul şi chiar şi majoritatea din parlament, încât preşedintele l'a chiămat de mai multe orĭ la ordine.

„D-vóstră", esclamă Lueger, „vĕ arătaţĭ aşa de slabĭ şi de îngăduitorĭ faţă de Ungaria, încât s'ar puté crede, că ne aflăm într'un parlament de slugĭ şi de simbriaşĭ unguresci, ér nu într'un parlament de Austriacĭ liberĭ".

Eară după ce a vorbit în acest spirit, Lueger a încheiat vorbirea sa cu cuvintele: „Ceea ce au făcut miniştrii e aprópe de necredut. Ei vor sĕ înfăţişeze lucrul aşa, ca şi când aceia, carĭ s'ar pronunţa pentru Lueger, ar fi contra împĕratuluĭ. Eu vĕ spun însĕ, că poporul nu este în contra împĕratuluĭ din casa catolică de Habsburg-Lotaringia, ci el este în contra domnireĭ Jidovilor şi a Judeo-Maghiarilor în patria nóstră".

Cuvintele din urmă au provocat o scenă, ce nu s'a maĭ pomenit în camera austriacă. Aplausele deputaţilor antisemiţĭ au fost însoţite de aplause frenetice ale galerieĭ, carĭ au fost aşa de sgomotóse şi aşa de îndelungate, încât preşedintele a trebuit sĕ suspendeze şedinţa şi a dat ordin sĕ se deşerteze una după alta ambele galeriĭ.

Intr'aceea mulţimea de pe strade demonstra şi încerca sĕ între cu forţa în parlament.

Aceste sunt simptóme, că se pregătesce o mare întórcere în Austria cu scopul hotărît de-a combate preponderanţa maghiară. Deja curentul antimaghiar a provocat o sciziune în clubul luĭ Hohenwart, din care au eşit opt clericalĭ, alăturându-se la protestele antisemite.

Lozinca este de a pune stavilă preponderanţeĭ jidano-maghiare.

CRONICA POLITICĂ.

— 6 (18) Noemvre.

In şedinţa dela 16 c. a *camereĭ austriace* deputatul *Bianchini* amintind despre **procesul studenţilor croaţĭ din Agram**, ḑise că întréga lume civilisată trebue sĕ se uimescă de *modul asiatic*, cum se pertractéză acel proces. Este monarchia habsburgică încă un stat de drept? In fine trebue pusă stavilă preponderanţeĭ Maghiarilor, ḑise numitul deputat. — Tot în aceeaşĭ ḑi a vorbit în *camera ungară* deputatul *Pazmandy* asupra cestiuneĭ naţionalităţilor şi în special asupra întêmplărilor mai recente din Agram. El ḑise între altele următórele: In Croaţia se nutresce în mod sistematic *ura contra Ungarieĭ*. Deja în scólă se propune, că stégul maghiar n'are drept în Croaţia. Trebue sĕ se creeze o situaţiune clară faţă cu Croaţia. Camera sĕ nu ocolescă a-se ocupa cu cestiunea naţionalităţilor. El (Pazmandy) voiesce sĕ trăéscă *în pace* cu naţionalităţile din Ungaria, vrea sĕ li-se dea tóte drepturile, carĭ sunt *compatibile* cu unitatea statuluĭ ungar şi cu *supremaţia seminţieĭ maghiare*(!!). Plângerĭ îndreptăţite sĕ fiă resolvate cu dreptate şi echitate, agitatorii şi aţîţătorii însĕ, carĭ gravitéză în afară, sĕ fiă pedepsiţĭ fără cruţare.

*

Intr'un comunicat al oficiósei *„Pester Correspondentz"* se ḑic următórele cu privire la **cestiunea naţionalităţilor**: „Partidele opoziţionale de tóte nuanţele se ocupă cu preferinţă în discursurile lor asupra budgetuluĭ ţinute în dietă, de demersul guvernuluĭ faţă cu naţionalităţile. Toţĭ oratorii oposiţiuneĭ condamnă maniera conciliantă şi domólă a guvernuluĭ şi pretind aplicaţiunea cea maĭ severă a legilor respective, precum şi regresiunea cea maĭ energică a tuturor aspiraţiunilor, ce o nutresc naţionalităţile. Precum aflăm însĕ, din isvor autentic cabinetul Bánffy n'are intenţiunea de-a devia dela drumul, pe care a pornit odată, şi că — păzind autoritatea statuluĭ ungar — va continua de-a dovedi faţă cu naţionalităţile o *politică conciliantă şi culantă*".

*

Fusionarea partiduluĭ dela 48 cu cel independent, după cum se anunţă din Budapesta, ar fi deja un fapt împlinit. In conferenţa dela 21 c. se va enuncia fusionarea cu *fracţiunea-Ugron*, pe basa programuluĭ dela 1884. Este însĕ fórte probabil, cum ḑice *„Magy. Ert."*, că uniĭ membri din *fracţiunea-Iusth*, vr'o 8—9 deputaţĭ, nu vor întra în partidul fusionat, ci vor rĕmâné afară de partide. Deputaţii aceştia sunt membri de odinióră ai *fracţiuneĭ Eötvös*.

*

Vinerĭ în 15 c. la 10 óre séra **împĕrătésa Rusieĭ** a dat nascere uneĭ princese.

*

Ḑiarul oficios engles *„Gazette"* publică numirea luĭ *Sir Nicola O'Connors* ca **ambasador engles în Petersburg.**

Asociaţiunea transilvană.

Adunarea Despărţĕmêntuluĭ 1 (Braşov.)

Braşov, 6 (18) Nov. 1895.

Erĭ s'a ţinut în comuna Feldióra adunarea generală a despărţĕmêntuluĭ de aicĭ al Asociaţiuneĭ.

Sunt câţiva anĭ, de când acest despărţĕmênt, dela care, cu drept cuvênt se póte aştepta sĕ fiă de model în tóte privinţele, a stagnat cu desĕvîrşire. La adunarea de erĭ avurăm bucuria de-a constata, că acesteĭ dureróse stagnaţiunĭ i-s'a pus capĕt. Interesul faţă de Asociaţiune a început sĕ se deştepte, ceea ce s'a vĕḑut şi la adunarea de erĭ, deşi nu tocmaĭ în mĕsura dorită de noĭ şi reclamată de împrejurărĭ. Despre decursul serbăreĭ comunic următórele amĕnunte:

Dimineţa la 6 óre, când ne darăm jos din tren la gara din Feldióra, eram peste treĭ-ḑecĭ de persóne, cea maĭ mare parte din Braşov, printre carĭ şi câteva dómne şi domnişóre. Acĭ furăm în-

---

FOILETONUL „GAZ. TRANS."

Larossossinier.

După *Stolle*.

(Fine)

Spre fundul saleĭ atêrna o perdea azurie.

— „Ingenunchiă, rógă-te luĭ Allah".

— „Dér aduceţĭ-vĕ aminte, că sunt creştin şi nu mĕ pot lăpĕda de credinţa mea".

— „Rógă-te luĭ Allah", îĭ strigă din nou Capidschibaschi, punêndu i la gât ascuţişul pumnaluluĭ".

— „Mĕ rog! — Étă mĕ rog!" borborosi Larossossinier, îngheţat de spaimă.

— „Mulţămesceĭ de marea îndurare, de care te face părtaş!"

— „Da!" murmură profesorul, după-ce se plecă în ghenunchĭ.

După acésta perdéua azurie se dete la o parte şi o fiinţă feerică, cea maĭ frumósă femeiă apĕrû culcată pe perină de mătase roşiă închisă, ca şi vĕrsată în graţiĭ de iubire. Faţa eĭ era impresurată de un pĕr negru, bogat, ce-i ajungea până la genunchĭ. Haina eĭ străvedia, încinsă numaĭ cu o cingĕtóre de mătase, lăsa sĕ se vadă prin ea cele maĭ frumóse forme. Pieptul eĭ, jumĕtate acoperit, strălucea ca şi zăpada, ér sub genele-ĭ umbróse ardeau doĭ ochĭ negri, înfăpăiaţĭ.

— „Privesce, ferĭcitule streĭn al apusuluĭ" îĭ ḑise copilul, „étă plăcerile, ce ţi-a pregătit ţie profetul".

Profesorul se uită, dér din causa miopieĭ sale nu putea sĕ vadă pe „Rosa-roselor".

— „E însă-şĭ Serenitatea Sa?" întrebă el.

— „Ḑĕu! Dă-ţĭ jos caftenul şi împarte fericirea cu Rosa-roselor".

Abia implini Larossossinier acéstă poruncă, când de-odată Sultana ca şi o hienă sări din aşternutul eĭ móle.

— „Ce monstru este acesta?" strigă ea surprinsă de furiă.

In acel moment două fantome cad desperate la piciórele Sultaneĭ. Era nenorocita Fellach şi Fattime, carĭ duseseră buchetul.

— „Graţiă Graţiă! Un spirit rĕu s'a ascuns sub figura acestuĭ monstru şi s'a vîrît în locul frumosuluĭ tînĕr!"

Sultana furiósă nu voĭ însĕ sĕ audă implorarea lor. Ea făcû sĕmn luĭ Capidschibaschi, care pe Fellah, legată grămadă şi pusă într'un sac, o aruncă în mare, ér pe Fattima o spênḑură. Acum porunci Sultana sĕ i-se aducă înainte întreg personalul baieĭ. Ea îşĭ vĕrsă furia asupra acestor nevinovaţĭ, ucigêndu-ĭ cu propia mână.

Acum veni rêndul la Larossossinier. Nisce semne telegrafice făcute de mâna Sultaneĭ în aer, deciseră şi sórtea luĭ. Sentinţa era, ca el sĕ fiă despoiat de piele, apoi ars pe grătar, ér capul aşeḑat pe zidul Seraiuluĭ, ca esemplu tuturor acelora, ce neclamaţĭ ar cuteza sĕ maĭ între în harem.

Capidschibaschi dete Negrilor ordinĭ, ca uniĭ sĕ ia cuţitele, alţiĭ sĕ înroşéscă grătarul.

Larossossinier în ultima-ĭ desperare căuta cu tot focul elocinţeĭ sale sĕ abată pe Negri dela esecutarea ordinuluĭ, dér nu ajută nimic! Pofta lor de sânge avea maĭ multă elocinţă, decât tóte cuvintele nenorociteĭ victime.

Abia îĭ făcură însĕ o mică rană şi Larossossinier ţipă atât de puternic, încât luĭ Capidschibaschi i-se părû acésta ca ceva rar, ce promitea multă distracţiă. Credênd, că va face plăcere Sultaneĭ, décă o va învita sĕ asiste şi ea la acéstă operaţiă, făcû deocamdată sĕ înceteze lucrările.

In momentul acesta de crisă, luĭ Larossossinier îĭ plesni prin minte ideea, ca sĕ-şĭ maĭ încerce norocul, presentându-se ca un trimis interpret al luĭ Renauard. El fû dus din nou înaintea Sultaneĭ.

— Cine eştĭ?" îl întrebă ea.

— Un membru al Academieĭ france!"

— „De unde?"

— „Din Paris".

— „Cum te-aĭ întâlnit cu Salem?"

Intrebarea acésta îĭ fû bine-venită pentru a spune, că Renauard îl trimise pentru a anunţa Sultaneĭ, că sĕ nu-l aştepte, deóre-ce pentru moment e împedecat a se presenta prin afacerĭ de serviciu. Intru tóte el se dete ca un bun părinte al luĭ Renauard; maĭ începu apoi sĕ măgulescă pe Sultana prin lăudarea frumseţilor cerescĭ ale eĭ şi aşa-ĭ câştigă bună-voinţa.

Acum lucrurile se schimbară. Sultana dete ordin, ca sĕ-l ospeteze. Nisce bajadere arabe începură sĕ-i esecute jocul lor de nimfe, cântând cântărĭ arabe. Elasticitatea, cu care aceste nimfe ale Seraiuluĭ esecută în cele maĭ curióse forme jocurile lor bachantile, atât de plăcute Turcilor, e de admirat.

Când însĕ producţiunea ajunse culmea, de-odată se aude o puşcătură şi — Sultana

têmpinaţî de preotul local Iosif *Micu* şi de mai mulţî fruntaşî din Feldióra, în a cărora societate merserăm pe jos până la şcóla românéscă. La pórta şcólei se afla un frumos arc de triumf cu inscripţiunea: „Bine aţî venit!“. Când óspeţii, în frunte cu membrii din comitet, ajunseră aicî, poporul adunat la şcólă spre întêmpinare erupse în strigăte de „sĕ trăéscă“, ér corul plugarilor românî din Feldióra salută pe óspeţî printr'un frumos cântec de bine-venire. D l paroch al Feldiórei Iosif *Micu* ţinù apoi un scurt, dér bine simţit discurs, la care rĕspunse, în cuvinte călduróse, d-l director gimnasial Virgil *Oniţiu*, mulţămind în numele membrilor din comitet. Vorbirile amêndurora fură urmate de animate urărî de „sĕ trăéscă“.

Óspeţii visitară apoi scóla, care e un edificiu de pétră frumos, cu trei despărţĕminte pentru trei învĕţătorî.

Către 8 óre urmà serviciul divin, oficiat de d-nii preoţî *Măgheruşanu* dela Măgheruş şi *Broju* dela Dêrste. Biserica era înţesată de popor şi de óspeţî, carî toţî, câţî sosiseră până în acel timp, luară parte la serviciul divin. Ni-au plăcut mult cântările liturgice, esecutate de corul mixt al plugarilor, care face mare onóre Românilor din Feldióra. Predica ocasională a ţinut'o d-l Dr. Ios. *Blaga*, membru în comitet, care vorbì despre ţinta spre desĕvêrşire a omului şi despre iubirea, fără de care nu este posibilă o asociare. Urmà servirea parastasului şi pomenirea rĕposaţilor presidenţî ai Asociaţiunei, ér la urmă d-l Axente *Severu* făcù apel la popor, ca sĕ ia şi el parte la adunare.

După serviciul divin poporul se împrăştià apoi pe acasă; membrii comitetului şi parte mare din óspeţî fură invitaţî la dejun de către d-l paroch Micu.

Şedinţa abia s'a putut începe către órele 12. Sala cea mare dela otelul comunal era plină de popor, printre care, afară de óspeţii din Braşov, mai mulţî preoţî şi învĕţătorî de prin comunele vecine, câteva dómne, domnişóre şi un numĕr însĕmnat de ţĕrance. Autoritatea administrativă era representată prin d-l protopretor Fr. Pildner.

Membrii comitetului, carî la intrarea în sală au fost întimpinaţî cu strigărî de „sĕ trăéscă“, s'au presentat toţî, afară de d-l director al despărţĕmêntului V. Voina, care fiind împedecat, a însarcinat cu conducerea adunărei pe d-l director gimnasial şi membru în comitet V. *Oniţiu*. D-sa deschise adunarea printr'o frumósă vorbire, în care esplicà poporului scopul şi însĕmnătatea Asociaţiunei. Se cetì apoi raportul comitetului prin d-l secretar Dr. Ios. *Blaga*, din care însĕmnăm următórele:

Pentru a deştepta interesul recerut faţă de Asociaţiune, membrii comitetului au hotărît sĕ impartă între sine comunele de pe întreg teritoriul despărţĕmêntului, avênd fiă-care sĕ mérgă prin comunele rênduite conducerei sale şi sĕ înfiinţeze agenturî comunale ale Asociaţiunei.

S'au înfiinţat în urma acésta agenturî comunale în Bod, Sânpetru, Feldióră, Preşmer, Herman, Zizin, Tárlungenî, Măgheruş, Rîşnov, Codlea, Dêrste, Turcheş, Bacîfalĕu, Cernat, Satulung. Total în 16 comune. Braşovul s'a împărţit in 5 agenturî: una dintre acestea este pentru Braşov-cetate, constătătóre din d-nii: Gr. Maior, N. Ciurcu, Alexă Moldovan şi Teod. Spuderca; alta pentru Braşovul-vechiu constătătóre din d-nii: G. Puiu, Fl. Şoneriu, I. Balea şi I. Moldovean. Alte trei agenturî sunt pentru suburbiul Scheiu.

Unele dintre aceste agenturî au şi început a funcţiona, întroducênd colectarea de taxe anuale de câte 1—10 cr. de fiăcare suflet românesc, fără deosebire de sex orî etate. In acest scop li-s'au împărţit unora dintre agenturî nisce condicuţe, carî pe pagina primă conţin câteva indicaţiunî cu privire la drepturile membrilor şi la modul cum sunt a-se colecta taxele de 1—10 cr. S'a distins *Agentura din Herman*, constătătóre din d-nii: Al. *Dogariu*, preot ca preşedinte, Ión *Toma* înv. ca actuar, Silvestru *Bêrsan* şi G. *Velican* ca asesorî. Procedura acestei agenturî este în tóte privinţele esemplară; în condică sunt întroduse *tóte* sufletele din comună, e atât de corectă, încât póte servi chiar ca o statistică din cele mai esacte. S'au colectat aicî, dela 832 sufleţe à 1—5 cr. *9 fl. 68 cr.* plus alţî 4 fl. ca taxe dela 4 membri cu vot decisiv ai despărţĕmêntului, — total 13 fl. 68 cr.

Cu aceeaşî esactitate şi conscienţiositate a colectat taxele de membri şi Agentura din *Feldiora*, constătătóre din d-nii: Ios. *Micu*, preot ca preşedinte, Ştefan *Taus* inv. ca actuar, Achim *Constandin* şi I *Micu* asesorî. Aicî s'au colectat cu adunarea taxelor de câte 1—10 cr. *11 fl. 41 cr.*, plus alţî 12 fl. dela 12 membri cu vot decisiv ai despărţĕmêntului, — total 23 fl. 41 cr. Observăm, că între bravii Românî din Feldióra s'a făcut cu ocasiunea adunărei de erî încă şi o altă colectă pentru Asociaţiune, deosebită. Ambele condicuţe, în carî sunt întroduşî membrii din aceste comune, pot servi ca model de esactitate si conscienţiositate, pentru ceea ce raportul le şi esprimă specială recunoscinţă.

Nu mai puţin conscienţios a lucrat Agentura din *Braşov-cetate* şi cea din *Zizin*. Inregistrarea în condicuţe şi aicî s'a făcut esact, dér colectarea taxelor pro 1895 încă nu s'a complectat din causă, că în Zizin o parte mare din locuitorî, carî îşî agonisesc peste vară pânea în România, încă nu s'au reîntors acasă, ér în Braşov-cetate agentura s'a constituit numai în ḑilele din urmă. Cu tóte astea până acum s'au incassat şi predat comitetului: din Braşov-cetate (unde se află cu domiciliul numai vre o 350 suflete românescî) *20 fl. 80 cr.*, ca taxe à 1—10 cr., ér din Zizin, care e una din cele mai micî comune de pe teritoriul despărţĕmêntului, s'au colectat dela 129 sufleţe *1 fl. 29 cr.* plus 1 fl. dela un membru cu vot decisiv, — total 2 fl. 29 cr.

Astfel aceste patru Agenturî, carî sunt *între cele mai micî*, au colectat şi predat comitetului *peste 60 fl.*

Tendinţa comitetului este de-ocamdată sĕ înḑestreze comunele cu bibliotecî poporale bune. Prima bibliotecă, constătătóre din cărţî alese, legate şi aşeḑate într'un dulap anume făcut, o va primi comuna Feldióra.

Comitetul a luat mĕsurî pentru elaborarea unui Regulament, care va cuprinde instrucţiunî cu privire la modul de lucrare al Agenturilor şi la manipularea bibliotecelor.

De acest despărţĕmênt se ţin, afară de oraşul Braşov, 24 comune. Membri sunt cu totul 65, dintre carî 2 fundatorî, 9 pe viéţă, 46 ordinarî cu taxe de câte 5 fl. şi 8 ajutătorî. Pentru adunarea de erî s'au mai insinuat ca membri ajutătorî plătind tacsa de câte 5 fl. d-l I. Iliescu înv. în Codlea şi biserica română gr. or. din Codlea, ér d-nii din Rêşnov: I. Teculescu, G. Ilie, I. Oţelea şi Andrei Stănicel s'au insinuat ca membri ajutătorî plătind tacse de câte 2 fl. Alţî membri insinuaţî în şedinţa de erî îi vom aduce în numĕrul de Duminecă.

Din raportul cassei, cetit prin d-l secretar *A. Vlaicu*, am aflat, că dela 8 Ianuarie până la 4 Noemvre c. au intrat 323 fl. 4 cr., eşirî 220 fl. 60 cr., dintre carî 206 fl. s'au trimis la comitetul central. Din restul de 102 fl. 44 cr. mai sunt a-se trimite comitetului central 35 fl. ca taxe dela 7 membri. Averea despărţĕmêntului e adecă 67 fl. 44 cr. — mai mult cu 40 cr. ca în anul precedent.

După cetirea acestor raporturî s'a ales o comisiune pentru studiarea raportului comitetului şi alta pentru inscrierea membrilor, după carî şedinţa s'a suspendat pentru 5 minute.

Asupra celor urmate după redeschidere, vom raporta mâne.

Adunarea s'a închis la 3 óre p. m. După adunare a urmat banchetul, ér séra concertul bine succes al corului plugarilor şi petrecerea cu dans, care a fost fórte animată.

Evenimentele din Orient.

Ḑiarele oficiale turcescî publică chiămarea la arme a mai multor batalióne de armată din corpurile 4 şi 5 de armată şi delegarea espresă a mai multor generalî, carî sĕ ia tóte mĕsurile pentru suprimarea mişcărilor revoluţionare din provinciile revoltate.

In provinciile *Zeitun şi Marasch Armenî rĕsculaţî* au atacat satele Terfach şi Bitschli, *au jefuit, omorît, şi au aprins casele.* In Hamschi şi Arabkir s'au întêmplat *nouĕ ciocnirî.* Locuitorii s'au refugiat, care încătr'o, şi pe acolo începe a-se lăţi *fómetea.* Satul musulman *Kouxtel* a fost aprins de insurgenţî şi a ars de tot, locuitorii parte au fost omorîţî, parte s'au refugiat. Impregiurul oraşului *Alexandretta* s'au întêmplat mai multe *măcelărirî* de creştinî, şi încă în faţa armatei turcescî, care nu cutéză sĕ intervină.

Hotărîrea puterilor europene de-a *procede solidar* în faţa evenimentelor din Turcia a produs o adêncă impresiune în *Yldiz-Kiosk.* Ministrul de esterne turcesc declară ambasadorilor strĕinî, că se vor lua din partea Turciei tóte mĕsurile necesare pentru liniştirea spiritelor. Ministrul de resbel desvóltă o mare activitate, şi representanţii puterilor strĕine sperà, căi va succede a suprima cu ajutorul miliţiei regulate, revoluţia.

Flotele puterilor europene s'au *concentrat* în marea egeică, şi se ḑice, că probabil *vor ocupa* Smyrna, Salonichî, Alexandretta şi Beirut şi vor secuestra venitele de vămî ale acestor porturî.

Austro-Ungaria a trimis sub comanda contra-admiralului *Carol Seemann de Trenenwart* în apele levantine o escadră, constătĕtóre din vapórele de resbel: „*Elisabeta*“, „*Tegetthoff*“, „*Dunăre*“ şi „*Meteor*“. Afară de acestea se află staţionate vapórele „*Sebenico*“ în Smyrna şi „*Tauris*“ în Constantinopol.

Corespondentul din Roma al ḑiarului „*Berliner Tageblatt*“ avù o convorbire cu ministrul-preşedinte italian *Crispi asupra cestiunei orientale.* Crispî declară, că resolvarea pacînică a crisei depinde dela Sultanul. Nicî o putere nu se gândesce la o acţiune isolată; tóte voiesc *susţinerea păcei.*

Ḑiarul oficios bulgar „*Progrès*“ ḑice cu privire la o eventuală *intervenţiune a Europei în Turcia,* următórele: „Noi Bulgarii trebue sĕ stăm gata, de-a lua parte activă la intervenţiune, de-órece *avem drept* la o mare parte din Turcia europénă“.

Din *Atena* se anunţă, că Francia şi Rusia au recomandat guvernului grecesc cea mai mare precauţiune şi i-au declarat, că *nu-i sprijinesc* dorinţa de a-se produce în apele turcescî o *demonstraţiune maritimă.*

Papa a primit alaltăeri în audienţă pe delegatul apostolic din Armenia, *Altmayer*, care a mers la Roma, ca sĕ raportese asupra stărilor din provinciele armenescî.

Din *Belgrad* se anunţă, că ambasadorul rusesc din Constantinopol, *Nelidoff* ar fi provocat pe Patriarchul armenesc sĕ lucre întru acolo, ca *Armenii sĕ înceteze din partea lor cu tóte provocaţiunile.* In cercurile diplomatice se discută asupra acestui fapt, şi se afirmă, că Rusia nu ar fi mulţămită cu încurcăturile de pe peninsula balcanică.

Dieta ungară.

— Desbaterea budgetului —

Şedinţa dela 13 Noemvre.

Várady Károly: Renunţă la criticarea budgetului în special. Se ocupă însĕ amĕnunţit cu falsificarea listelor electorale, lucru, ce corĕspunde pe deplin intenţiunilor ministrului-preşedinte. Ministrul de interne a comis o călcare de datoriă prin ordinaţiunea sa dată în afacerea pregătirii listelor electorale. Vorbitorul arată cu date fórte clare, în ce chip organele guvernului au falsificat aceste liste, luând de basă aparţinerea séu neaparţinerea cutărui alegĕtor la partida guvernului. Sunt cercurî electorale, unde acest ne mai pomenit abus s'a esercitat c'o uimitóre impertinenţă, aşa că numĕrul alegĕtorilor a scăḑut cu câte 100, 200, 300, 400, până chiar la 800 de alegĕtorî. Un alt abus nu mai puţin revoltător s'a comis prin aceea, că organele guvernului au întrodus în liste o mulţime de persóne, carî n'au dreptul de alegere, se înţelege, că sub condiţiunea de-a vota, pentru candidaţî guvernamentalî. Nu primesce budgetul.

Ugron Gábor: Işî începe discursul prin esplicarea parlamentarismului. In state cu drepturî cetăţenescî lupta vieţii parlamentare pune în fruntea guvernului pe cei mai tari, mai capabilî şi mai moralî. In Ungaria acésta ar fi îndoit necesar, deórece situaţia ei diferă mult de a altor state. Ungaria nu este nevoită sĕ se apere numai în contra certelor şi turburărilor interne, contra influenţei statelor strĕine, ci şi în contra influenţei soţilor sĕi aliaţî. Ungaria nu trăesce o viéţă deosebită, ale cărei unice directive sunt legile, carî singure arată calea, pe care ea trebue sĕ purcédă şi sĕ se conducă. Ungaria trăesce cu Austria într'o complicaţiune de stat, în urma căreia influenţa austriacă are tot-déuna teren deschis, acest teren 'i se susţine şi aḑî în legile nóstre şi el se măresce tot mai mult prin slăbiciunea guvernelor. Avem un guvern din bărbaţî mediocrii, în fruntea căruia stă un om, despre a cărui onestitate individuală nimenî nu se póte îndoi, dér care nu e născut pentru guvernare atât în vîrtutea calificaţiunei, a cercului de vedere şi a studiilor, cât şi din punct de vedere al resultatelor, ce a obţinut până acum. Şi acest guvern e pus în fruntea Ungariei tocmai în nisce momente, când suntem în ajunul pactului cu Austria, care stabilesce interesele nóstre pe decenii întregî.

Oratorul este convins, că ministrul preşedinte posede încrederea tuturor factorilor din Austria şi din Viena, deórece lor le trebue astfel de bărbat în fruntea guvernului, care sĕ facă, ca Ungaria sĕ fiă aservită intereselor austriace şi s'o facă incapabilă de luptă contra dorinţelor, pretensiunilor şi atacurilor Austriei.

Guvernele pactului din 67 nu pot apĕra nicî basa acestui pact; căcî ce dovedesc evenimentele din Agram, décă nu aceea, că în Croaţia se vestesc şi propun cu totul alte concepte despre dreptul public? Istoria Ungariei se falsifică în catedre şi în institute, carî stau sub inspecţiunea guvernului şi a organelor lui. Dér óre on. cameră nu cetesce fórte adese-orî următórea frasă: „Ţĕrile Corónei St.-lui Stefan“? Ce însĕmnéză acésta, décă nu o circumscriere a Ungariei, care cuprinde în sine ideia unei federaţiunî? Décă cineva cetesce titlul mai lung al regelui maghiar, află, că el este şi Mare-Voevod al Voivodinei sêrbescî. Ce caută în titlul regelui constituţional al Ungariei titlul, care a fost luat din epoca absolutismului şi al tendinţelor de-a subjuga şi îmbucătăţi Ungaria? (Dér în Transilvania ce caută procedura de pressă

---

scăldată în sânge se svîrcolea în patul sĕu de roze. Glonţul îi trecuse prin inimă. Incă o detunătură şi Capidschibaschi căḑù şi el mort.

In salà apărù Beiul Abdulach, care poruncì, ca pe femei sĕ le cóse în sacî, ér sclavìi sĕ fiă omorîţî. O luptă pe mórte, pe viéţă începù între sclavî, femei şi maurii chinuitorî: ţipete, sânge, omorurî, — un adevĕrat iad de rĕsbunare.

Intorcêndu-se spre Larossossinier, Beiul ḑise: „Giaurul îl ţin pe urmă. 'L voiu fierbe în oleu şi încă la un foc domol“.

Abia rostì însĕ aceste cuvinte şi deodată se oprì surprins: „Pe Profetul! strigà el, tu eştî Francesul, care mî-a făcut odată bine!“

Larossossinier, întrebat, cum de-a ajuns aicî, istorisì totul cu de-amĕruntul. Beiul, recunoscĕtor pentru binefacerea primită, îl liberà, dér pentru ca în viitor sĕ-şî pérdă pofta de-a mai intra în Serai, poruncì sĕ-i găurescă amêndóuĕ urechile şi sĕ-i pună clopoţele. Aşa s'a şi făcut. Larossossinier eşì din Serai cu clopoţele la urechî.

Toma dela câmp.

austriacă de pe timpul absolutismului, jupâne Ugron? Trad.)

Spune apoi, că un guvern, care nu folosesce instituţiunile ţĕrii pentru interesele acesteia, ci esclusiv în interesul partidei sale, acela nu póte aştepta dela opoziţiă sĕ-i voteze budgetul. Un ast-fel de budget nu este al statului, al naţiunei, ci e budgetul unei marĭ arendăşii... Ne pregătim de mileniu şi *fisonomia ţĕrii date în arendă* arată, că şi esposiţia milenară este arendată. In comitate avem pe fişpanĭ cu familiile lor, cu coteriile lor. Aceştia sunt trimişĭ, ca sĕ organiseze partidă pentru guvern. Fişpanul ia pe rĕnd comunele, caută cine e mai puternic în ele, pândesce, care ce interes are, ce vanităţĭ cultivă, ca cu atât mai uşor sĕ-l pótă folosi la alegerĭ ca instrument pentru partida guvernului. Se plâng apoi aicĭ cu faţă hipocrită, că acum nicĭ în comitat nu mai este guvernare autonomă. Cum ar fi, când ei cu tot feliul de venin al corupţiunei au stîrpit tóte acele elemente şi organisme, carĭ ar fi putut da viéţa autonomiei municipale? Principiul: o mână spală pe alta, se trage ca un fir roşu prin tótă ţéra, şi acest principiu ar pute fi şters numai prin o opiniă publică puternică. Dér este îngrijit, ca o ast fel de opiniă publică sĕ nu se desvólte. Insaşĭ pressa, una dintre garanţia constituţionalismului, este supusă corupţiunei. Cu condee plătite, cu ḑiare subvenţionate vestesc nu numai de aicĭ din capitală, ci şi din tóte unghiurile provinciei gloria guvernului, josnicia bărbaţilor din oposiţiă şi calomniéză şi glorifică după cum e plata. C'un ast-fel de public esarendat corump opinia publică a ţĕrii şi fac imposibil, ca viéţa constituţională sĕ fiă purificată de mâna tare a opiniunei publice.

Ugron vorbì apoi despre fusiune. Décă cei ce vor sĕ susţină pactul vor fusiona, cum propune Szapáry, atuncĭ trebue sĕ fiă îngrijit de un alt guvern şi de-o altă politică, care sĕ validiteze drepturile naţiunei garantate în pact. Décă însĕ acésta s'a dovedit imposibil, atuncĭ Apponyi şi partida lui bine sĕ cumpănéscă, că sunt incapabilĭ de guvernare, s'o rupă déră cu basa dela 67, sĕ se alăture la naţiune, care pe umerii ei îi va duce la victoriă. In fine aşterne un proiect de resoluţiune, prin care cere, ca camera sĕ enunţe, că nu primesce preliminarul de budget pe 1896.

Ioan **Zelenyák** (partida poporală): Nu se ocupă mai pe larg cu budgetul, reflectéză însĕ la următórea enunciaţiune a comisiunei pentru finanţe: aspiraţiunile individuale pe cât se póte sĕ se restrîngă. Acésta, ḑice vorbitorul, e o espresiune compatibilă unei epoce, când guvernarea e *curat geşeft* (Strigăte: Nicĭ un ministru nu este de faţă! Aduceţĭ un ministru!) Urmarea acestei politice de geşeft este esploatarea ţĕrii. Tulumbele lui Tarnoczy se impun comunelor, pentru-că el a confiscat drepturile poporului. Nu votéză budgetul unui guvern, care tinde la stîrpirea partidei poporale, care nu face nimic pentru înflorirea statului naţional, şi care ostenesce întru „asuprirea libertăţii poporului.

Procesul studenţilor croaţi.

Cea din urma şi cea mai sgomotósă ḑi de pertractara în procesul studenţilor croaţĭ, acusaţĭ pentru arderea stégului maghiar, a fost Vinerea trecută, 15 Nov.

Era adunat un mare public ascultător, dintre care majoritatea era representată prin dame, şi încă prin damele cele mai alese din societatea croată.

Petractarea sa început cu continuarea vorbirilor de apĕrare. Preşedintele aprópe în fiă-care moment întrerupea pe vorbitor, cu observarea, că *prea mult politiséză*. Pe unul dintre ei, pe Dr. *Potocsy*, îl pedepsi preşedintele cu 20, fl. deórece nu voi sĕ se supună poruncilor acestuia.

Procurorul *Kraljevicĭ* în replică *negà*, că incidentul cu stégul ar fi avut caracter politic, căcĭ atuncĭ s'ar fi arangiat în alt mod demonstraţiunile. Accentuéză că Maghiarilor trebue sĕ li-se dea satisfacţiune pentru ofensa suferită. Ḑice, că îl dóre, că studenţii croaţĭ n'au mers la Budapesta, când i-au învitat colegii maghiarĭ.

La cuvintele din urmă ale procurorului toţĭ acusaţii săriră de pe bance, începură a fluera şi a striga: *„Cu trădătorĭ şi cu denunciaţĭ nu stăm de vorbă!“* Urmà apoi un sgomot atât de mare, încât procurorul nu-şĭ mai putù continua vorbirea. Preşedintele ordonà gendarmilor sĕ conducă afară pe unul dintre studenţĭ, care făcea mai mare sgomot. Atuncĭ se născù un vifor nespus. Tribunalul se retrase, şi după o scurtă consultare hotărì, ca *toţĭ studenţii acusaţĭ sĕ fiă eschişĭ* dela continuarea pertractărei şi sĕ fiă scoşĭ din sală.

Când apoi preşedintele provocà pe apĕrătorul *Derencicĭ* sĕ-şĭ încépă vorbirea la care se insinuase, apĕrătorul *Mazura protestà contra celor întêmplate, şi însoţit de alţĭ trei apĕrătorĭ părăsì sala.* Preşedintele îşĭ reservà dreptul, ca pentra acésta sĕ aducă asupra lor sentinţă judecătorésca.

Pertractarea se fini la 2 óre d. a.

Alaltăerĭ, Sâmbătă, la 2 óre d. a. tribunalul pronunţà următórea sentinţă: *Patru dintre acusaţĭ sunt achitaţĭ, ceilalţĭ 49 însĕ sunt declaraţĭ vinovaţĭ.* Acusaţilor nu li-se permite sĕ fiă de faţă la pronunţarea sentinţei. Prim-acusatul *Radicĭ e osândit la 6 lunĭ temniţă grea, Dörwald, Balaskó, şi Vidricĭ la câte 5 lunĭ, Ivan şi Vladimir Frank la câte 4 lunĭ, toţĭ ceilalţĭ la câte 3 şi 2 lunĭ temniţă grea.* Studenţii sunt osândiţĭ şi la purtarea speselor procesuale.

Cu osasiunea publicărei sentinţei, s'au luat mĕsurĭ estra-ordinare de asigurare. *Douĕ companiĭ de miliţiă* au fost dislocate în edificiul tribunalului, şi *întreg aparatul de poliţiă* stetea gata pentru orĭ-ce eventualitate.

SCIRILE ḐILEI.

— 6 (18) Noemvre.

Dela curtea română. Alaltăerĭ s'au împlinit 27 de anĭ dela căsĕtoria M. Sale Regelui cu M. Sa Regina. Numeróse telegrame de felicitărĭ au fost trimise din tótă ţéra la Sinaia.

—o—

Principesa Ghica, soţia ambasadorului român din Viena, după cum anunţă ḑiarele de acolo, călărind Vinerea trecută printr'o aleă de a oraşului, calul se spăriă şi princesa căḑù de pe cal. Rĕmânând însĕ acăţată de tarniţă, calul o tîrì după sine câte-va secunde, şi numai cu mare greu o putură mântui câţĭ-va ómenĭ, carĭ fiind în apropiare îi săriră într'ajutor. Princesa a suferit din norocire numai contusiunĭ mai uşóre.

—o—

Nou director al spitalului de ochi din Braşov. Directorul de până acum al spitalului de ochĭ din loc, d-l Dr. Iosif Frabritius şi-a cerut dela ministrul de interne dimisionarea din acest post, care i-sa şi încuviinţat pe lângă recunoscinţă pentru serviciile sale zelóse în timp de 24 anĭ, cât a stat în fruntea spitalului. Următor al neobositului doctor la spitalul din loc a fost numit d-l Dr. Augustin Fabritius.

—o—

Alegere de notar. Ni-se scrie din Bihor: După mórtea nu de mult întêmplată a neoşului Ungur Neubauer Ştefan fost notar în Curăţele, s'a ţinut în acéstă comună (Curăţele) în 28 Octomvre a. c. alegere de notar. De acest notariat se ţin 6 comune *curat românescĭ* cu o poporaţiune de mai bine de 3330 suflete, între carĭ afară de lipitorile satului, nu se află nicĭ un suflet strĕin. Au concurat doi Românĭ şi un Ungur; unul dintre Românĭ n'a fost candidat, celalalt a fost silit a-'şĭ retrage petiţia pentru-că aşa au pretins „interesele patriei“ şi ést mod fù ales Ungurul Biro Adam. — meritul solgăbirĕlui Ales. Beliczey. — y.

—o—

Condamnarea unui deputat german. D-l Liebknecht, deputat german, şeful socialiştilor, a fost condamnat la 4 lunĭ de închisóre pentru lesa-majestate, comisă în discursul sĕu de deschidere a ultimului congres socialist la Breslau.

—o—

Reuniunea de patinat din Braşov. In adunarea generală a reuniunei de patinat din loc, ţinută Joia trecută, s'a hotărît sĕ se susţină preţurile din anul trecut, sperându-se la un deosebit sprijin din partea publicului. Biletele pentru sesonul de érnă se pot căpĕta de astăḑĭ în colo, dela controlorul reuniunei în noul edificiu al reuniunei, ridicat în promenada de sus. Bilete pentru membri séu abonenţĭ costă 3 fl. Membri noi, anunţaţĭ prin óre-care membru vechiu, plătesc încă o taxă de înscriere de 2 fl., ér abonenţii, numai de 1 fl. Abonenţii din anul trecut se fac atenţĭ, că după 5 Decemvre c. trebue sĕ plătésca şi o taxă de întârdiare de 50 cr. Biletele pentru copii sub 15 anĭ costă 2 fl., pentru copii membrilor 1 fl., ér pentru streinĭ 1 fl. 50, aceste din urmă însĕ au valórea numai timp de 14 ḑile. Cu deosebire se recomandă bilete pentru privitorĭ cu 1 fl. 50 cr., carĭ îndreptăţesc la petrecere în salele încălḑite, la ascultarea musicei şi la participarea la tóte festivităţile.

—o—

Cultura tutunului în România. Direcţiunea Monopolurilor statului român face cunoscut, că pentru anul 1896 admite a se face pe comptul regiei, cultură de tutun pe o întindere de 6000 hectare. Preţurile cu care regia va plăti tutunurile indigene din recolta anului 1896 sunt publicate în avis oficial.

România agricolă.

X. Ţĕranii şi tĕrlaşii.

Ţĕranii la noi se împart după modul lor de câştig şi starea materială în ţĕranĭ fruntaşĭ cu posiţiune materială independentă, mijloceşĭ şi codaşĭ, lucrătorĭ la proprietate. In serviciile şi la munca proprietăţii — la proprietar séu arendaş — găsescĭ numai pe cei sĕracĭ, orĭ scăpătaţĭ prin a lor vină, séu un accident óre-care; nu tineretul — flăcăii şi fetele din sat, — carĭ sĕ mérgă la proprietar, sĕ-şĭ facă acolo educaţiunea în gospodăria mare şi sistematică, şi sĕ-şĭ agonisécă ceva capital până se căsĕtoresc şi-'şĭ pot întemeia un menagiu şi economiă propriă. Nu, nimic din tóte aceste, ci aci îi găsescĭ pe toţĭ, se ḑice, dela Vlădică şi până la opincă, dela preot şi primar până la cel din urmă locuitor din sat, lucrând la proprietate şi făcĕnd clacă, dând dijmă etc., căcĭ décă nu pentru alte, cel puţin vitele au trebuit sĕ le învoéscă la păşune la arendaş şi proprietar. Ne-avĕnd nicĭ unul din ei pămĕnt suficient de cultură, trebues sĕ ia şi pămĕnt de cultură în parte dela arendaş, şi sĕ-i dea cât cere el.

Invoelile ce le-am găsit pentru pămĕnt pe diferite moşii sunt: din 3:1, 5:2, 1:1, apoi reşfeturile: la câte 4 pogóne luate în dijmă, ţĕranul sĕ facă un pogon pe séma proprietăţii dat gata, apoi 1, 2—3 ḑile cu carul, un transport de producte până la gară orĭ schela cea mai de-aprópe, care variéză între 20—50 klm. distanţă.

Invoelile pentru vite sunt între 10—15—20 lei pentru vita mare, şi 2—5 lei de óie dela St. George până la St. Dumitru, ér după St. Dumitru şi pân' la St. George trebuesc făcute alte învoirĭ. Afară de aceste mai vine după pĕrechia de boi anumită cantitate de muncă — trasporturĭ apoi obicĭnuitele plocóne: atâtea ouĕ, pui de găină; unt, limba porcului etc. La alţii mai vin ḑile de clacă pentru adăpătóre şi adăpatul vitelor, pentru trecerea pe moşiă etc.

Când munca se face în banĭ — alte sunt preţurile învoite mai înainte din iérnă, séu pentru datorii, şi altele sunt preţurile curente, ce se plătesc comptant, îndată după munca făcută. De preţurile curente beneficiéză mai mult lucrătorii ambulanţĭ streinĭ, decât cei stabilĭ pe moşiă; aceştia lucréză mai mult pentru stingerea datoriilor vechĭ, carĭ se transmit din an în an, séu pentru de a-le hranei pentru ei şi pentru vite, ce au luat în decursul ernei etc.

(Va urma.)

Telegr. specială a „Gaz. Trans.“

Năsĕud, 18 Noemvre. *La alegerĭ partidul naţional a suferit înfrângere pe tóte terenele.*

Scirĭ telegrafice.

Constantinopol, 18 Noemvre. Mobilisare se face pretutindenĭ cu încetul. Se crede, că guvernul turcesc se va sforţa a suprima rĕscóla în Armenia.

Sofia, 18 Noemvre. Princesa o născut un prinţ, căruia i-se va da numele Ciril. Bucuriă mare.

DIVERSE.

Un obiect interesant. Nu de mult se făcù de vênḑare în Roma vestmêntul, pe care l'a purtat fiica regelui Francisc I, în acea ḑi când a însoţit ea pe împĕratul frances *Napoleon I*, la altar. Séu mai bine dis, vorba este aci numai despre „rochia“ miresei, căcĭ talia s'a perdut. Rochia este de „tull“ alb şi cusută cu florĭ albe de mĕtase şi e un cap-de-operă a unei cusăturĭ artificiale. Acéstă haină a avut o sórte eatraordinară. *Maria Louisa* o dărui garde damei sale în Parma, *Theresia Congieri.* Acésta o făcù dar madonei de Castelgnelfo, într'un sătuleţ la Fontevivo în Parma ca mulţămită pentru însănătoşarea sa din un morb greu. In biserica acésta haina numai la festivităţĭ marĭ se putea vedé, ca aşternut pe masa altarului séu ca îmbrăcămênt pe statua Madonei. Clerului din Castelgnelfo 'i s'au făcut mai de multe-orĭ marĭ oferte în banĭ, şi totuşĭ el numai atuncĭ s'a despărţit de acéstă proprietate scumpă, când fiind într'o crisă mare de banĭ în anul 1888, se oferi o cumpĕrătóre în persóna unei contese din Italia. Acéstă contesă este persóna, care după ce 7 anĭ s'a bucurat de proprietatea ei, acum voiesce sĕ vêndă vestmêntul. Museul austriac pentru artă şi industriă, care a fost însciinţat din Roma despre împrejurarea, că vestmêntul e de vêndut, s'a hotărît că, după-ce vestmêntul a fost esaminat despre frumseţa sa, sĕ fiă pus în o esposiţiă de obiecte istorice, ce va fi la începutul anului viitor în Viena.

Literatură.

A apărut în editura librăriei **Carol Müller.** *Un an de luptă*, de *A. Vlahuţa* 248 paginĭ preţul Lei 2.50. Apoi din Biblioteca pentru toţĭ Nr. 22: *Xavier de Maistre*, *„Călĕtoria împrejurul odăei mele“* unul din opurile cele mai vestite ale literaturei francese. Volumul viitor al Bibliotecei pentru toţĭ cuprinde: *Ioan Popovicĭ-Bănăţeanu: „Din viaţa meseriaşilor“.* Novele ale unui talentat scriitor bănăţean şi unul din numerile cele mai frumóse şi interesante ale Bibliotecei pentru toţĭ.

*

In Institutul de editură *Ralian* şi *Ignat Samitca* din Craiova a apărut o frumósă colecţiune de poesii, întitulată: **Din anii tinerĭ**, de *Virgiliu N. Cisman.* Preţul 1 leu 50 b.

*

In tipografia „A. Mureşianu“ din Braşov a apărut: **Povestirĭ economice** despre grădinărit, economia câmpului, vierit şi pădurit, de *Ioan Georgescu.* O carte fórte folositóre pentru plugarĭ, scrisă în stil uşor de priceput. Cartea are 136 pag. şi costă 25 cr. De vênḑare la tipografia A. Mureşianu“ în Braşov, şi la librăria d-lui Nicolae Ciurcu, Braşov.

Proprietar: **Dr. Aurel Mureşianu.**

Redactor responsabil: **Gregoriu Maior.**

Cursul la bursa din Viena.

Din 16 Noemvre 1895.

Renta ung. de aur 4%	120.95
Renta de coróne ung. 4% . . .	98.05
Impr. căil. fer. ung. în aur $4^1/_2$% .	123.—
Impr. căil. fer. ung. în argint $4^1/_2$%	100.25
Oblig. căil. fer. ung. de ost. I. emis.	119.50
Bonurĭ rurale ungare 4% . . .	96.50
Bonurĭ rurale croate-slavone. . .	—.—
Imprum. ung. cu premii	153.—
Losurĭ pentru reg. Tisei și Segedin.	140.—
Renta de hârtie austr.	99 15
Renta de argint austr.	99 40
Renta de aur austr.	120.55
Losurĭ din 1860	149.75
Acții de ale Băncei austro-ungară.	1018.—
Acții de-ale Băncei ung. de credit.	437.75
Acții de-ale Băncei austr. de credit.	374.—
Napoleondorĭ.	9.61
Mărcĭ imperiale germane . . .	58.95
London vista	120.75
Paris vista	$47.92^1/_2$
Rente de coróne austr. 4%. . .	100.45
Note italiene.	44.70

Cursul pietei Brașov.

Din 16 Noemvre 1895.

Bancnote rom.	Cump.	9.52	Vênd.	9.54
Argint român.	Cump.	9.46	Vênd.	9.50
Napoleon-d'orĭ	Cump.	9.58	Vênd.	9.61
Galbenĭ	Cump.	5.65	Vênd.	5.70
Ruble rusescĭ	Cump.	$128.^1/_2$	Vênd.	—.—
Lire turcescĭ	Cump.	10.78	Vênd.	—.—
Mărcĭ germane	Cump.	58.70	Vênd.	—.—
Scris. fonc. Albina 5%		100.75	Vênd.	101.75

Numere singuratice din „Gazeta Transilvaniei“ à 5 cr. se potŭ cumpĕra în librăria Nicolae Ciurcu.

Nr. 14513—1895.

Concurs.

Se escrie concurs asupra următórelor posturĭ, carĭ au de a-se ocupa la acest magistrat cu 1 Ianuarie 1896, și anume:

1) Postul de concipist 600 fl. salariu și 100 fl. banĭ de locuință, anualminte;

2) Eventualminte postul de practicant de concept: 500 fl salariu și 100 fl. banĭ de locuință, anualminte;

3) Postul unui protocolist la protocolul de exhibite 500 fl. salariu și 100 fl. banĭ de locuință, anualminte;

4) Postul unui cancelist: 500 fl. salariu și 100 fl. banĭ de locuință, anualminte.

Reflectanțĭ asupra postului de concipist și al acelui al practicantului în concept au sĕ documenteze absolvarea studiilor juridice cu obligamentul, ca în decursul unui an sĕ documenteze tot-odată, că au depus cu succes examenul de stat politic. Reflectanții asupra postului de protocolist, precum și aceia asupra postului de cancelist au de a-șĭ documenta purtarea lor morală nepătată, studiile și cunóscerea acelor 3 limbĭ ale patriei, în special însĕ a limbei germane și maghiare în vorbire și scris.

Petițiunile sunt de a-se ascerne acestui magistrat până în 2 Decemvre a. c. la 12 óre la prânz.

Brașov, 11 Noemvre 1895.

837,1—3 **Magistratul orășĕnesc.**

Sz. 3703—1895 szlgb.

Orvosi pályázat.

A törcsvári járásban rendszeresitett körorvosi állomás betöltésére ezennel pályázat hirdettetik következő javadalmak mellett.

1. Évi 600 frt. fizetés;
2. Évi 200 frt. utiátalány;
3. Ingyen lakás a törcsvári egyesitett községek központi épületeiben;
4. Hat (6) öl tüzifa a törcsvári községtől;
5. Minden orvosi consultaciokért az orvosi irodában legalább 50 kr. dij; külső látogatásokért a fuvarozás mellett minden fél napra 1 frt. dij, egész napon pedig 2 frt. az illető betegektől; a szegények számára ezen dijaknak fele az illető község rovatal;
6. A közigazgatási vagy birósági hatóságoktól kapott kiküldetésekért törvényszabtai dijak;
7. Mig Törcsváron rendszeresitett gyógyszertár nem létezik, a körorvos házi patikát tart;
8. Minthogy a körorvos a netán szükségesnek mutatkozó korházat az évről évre még inkább szaparodó törcsvári climáticus fürdők, kezelésével illetőleg felügyeletével, lesz megbizva, ezekkel kapcsolatos orvosi jövedelmek annak müködésének eredményétől számithatók.

Felhivatnak pályázni kivánó orvos urak, hogy szabályszerüen felszerelt folyamodványaikat folyó évi **December hó 1-ig** nyujtsák be a törcsvári főszolgabiróhoz (u. p. Törcsvár).

Pályázoknak bebizonyitania kell, hogy a román nyelvet tökéletesen birják.

A választási nap folyó évi **December hó 4-én d. e. 10 órára** tüzetik ki és megtartatni fog Törcsvártt a szolgabirói irodában.

Törcsvártt, 1895. évi November hó 1-én.

A járási főszolgabiró:
Dr. Benedek,
főszolgabiró.

828,3—3

Sz. 4122—1895 szlgb.

Pályázati hirdetmény.

Fogaras vármegye törcsvári járáshoz bekebelezet Simon, Alsó Moecs, Felső-Moecs, Fundata, Sirnea, Peștera és Magura községekből álló Felső-Törcsvári körjegyzőség elnevezés alatt s Törcsvártt a központi epületben való székhelyel elhalálozás folytán üresedésbe jött körjegyzői állomás betöltésére ezennel pályázat kiiratik.

Felhivatnak tehát mind azok, kik ezen évi 400 frt. pénzbeni fizetés, szabad lakás a központi épületben, 92 frt. utazási és 116 frt. irodai átalánynyal, 5614 lélek számú népességtől, a szabályrendelet szerinti mellék jövedelemmel és az állami anyakönyvek vezetéseért évi 60 frt. tiszteletdijjal javadalmazott állomást elnyerni ohajtják, hogy az 1883. évi I t. cz. 6. §-ban körülirt kellékeket igazoló okmányokkal felszerelt pályázati folyamodványaikat folyó évi **Deczember hó 1-sö** napjáig bezárolag annál s inkább adják be, mivel a későbben érkező kérvények figyelembe vétettni nem fognak. A román nyelvnek alapos tudása okvetetlen szükséges és azt okmányokkal igazolandó.

A választás folyó évi **December hó 4-én d. e. 10 órakor** a Felső-Törcsvári körjegyzőség irodájában fog megtartatni.

Törcsvártt, 1895. évi November hó 1-én.

A járási főszolgabiró:
Dr. Benedek,
főszolgabiró.

8329,—3

Sosirea și plecarea trenurilor în Brașov.

Sosirea trenurilor în Brașov:

1. Dela Pesta la Brașov:

Tr. accelerat: — óre — m. diminéța.
Trenul de persóne: 8 óre diminéța.
Trenul accel.: 2 óre 9 min. după am.
Trenul mixt: 10 óre 25 minute séra.

2. Dela Bucuresci la Brașov:

Trenul accel: 2 óre 18 min. după am.
Trenul mixt: 5 óre 20 m. după ameḑĭ.
Trenul de persóne: 9 óre 8 minute séra.
Trenul accel.: — óre — minute séra.

3. Dela Zĕrnesci la Brașov: (Gara Bartolomeiu.)

Trenul mixt: 7 óre 36 min. diminéța.
Trenul mixt: 1 óră 29 min. după am.
Trenul mixt: 0 óre — min. séra.

4. Dela Ch.-Oșorheiu la Brașov.

Trenul de pers.: 8 óre 15 min. dimin.
Trenul de persóne: 1 óră 46 m. d. am.
Trenul mixt: 7 óre 12 min. séra.

5. Dela Sinaia la Brașov*)

Trenul de persóne 7 óre 40 m. dim.

Plecarea trenurilor din Braș.

1. Dela Brașov la Pesta

Trenul mixt: 5 óre 8 min. diminéța.
Trenul accel.: 2 óre 45 min. după am.
Trenul de persóne: 7 óre 43 min. séra.
Tr. accelerat: — óre — min. séra.

2. Dela Brașov la Bucuresci:

Trenul de pers.: 3 óre 55 min. dimin.
Tr. accelerat: — óre — m. dimin.
Trenul mixt: 11 óre înainte de ameḑĭ.
Trenul accel.: 2 óre 19 min. după am.

3. Dela Brașov la Zĕrnesci. (Gara Bartolomeiu.)

Trenul mixt: 8 óre 35 min. diminéța.
„ „ 4 „ 55 m. după am.
Trenul mixt: 0 óre — min. séra.

4. Dela Brașov la Ch.-Oșorheiu.

Trenul de persóne: 3 óre 1 după am.
Trenul mixt: 8 óre 50 minute dimin.
Trenul de pers.: 5 óre 20 min. dimin.

5. Dela Brașov la Sinaia*)

Trenul de persóne 6 óre 40 min. séra.

*) Acest tren circuléză numai Joia, Dumineca și la sĕrbătorĭ.

Tipografia A. Mureșianu, Brașov.